

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . K 25.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt ista " " 6.50
 za en mesec " " 2.20
 za Nemčijo celoletno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " 12.—
 za četrt ista " " 6.—
 za en mesec " " 2.—
 V spravi prejemam mesecne K 1.50

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
 Kopisi se ne vrčajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostolpna petitrsta (72 mm)
 30 vinjarjev

Izhaja:
 vsak dan, izvenčaj nedele in
 praznike, ob 5. uri popoldne.

Upravnštvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. —
 Avstr. pošte hran. račun št. 24.797. Ograke pošte
 hran. račun št. 26.511. — Upravnškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Lepa družba.

Na Francoskem imajo novo ministrstvo. Vredno si je ogledati, na kakšen način je prišlo do vlade, iz kakšnih mož je sestavljeno in kakšen je njegov program. Zakaj Francija menda ni imela še nikoli bolj pisane družbe na ministrskih mestih, kakor je ta.

Ministrstvu Brianda je odnekaj nasprotoval bivši šef kabineta Combes. Stvar je pač ta, da so republičanski parlamentarci medseboj domenjeni, da mora vsak od njih ob primerem času priti do korita in zato so sklenili Brianda odsloviti. Za pretvezo so vzel Briandovo popustljivost nasproti cerkvenim redovom. Na tem pa je Briand gotovo nedolžen. Mogoče je ta mož zadnje čase res prišel do spoznanja, da se mora ločitev cerkve od države tako razumeti, da se cerkvi pušča njena kulturna svoboda, toda kar se šolskega vprašanja tiče, se mu ne more očitati, da ni pospeševal laizacije pouka. Zakaj, če ni ta reč zadosti gladko šla, so temu krivi obstoječi zakoni in sodna oblast. Znano je namreč, da število državnih brezverskih šol na Francoskem niti oddaleč ne zadostuje dejanskim potrebam. Zato obstajajo poleg njih zasebne šole, katerih ni mogoče odpraviti, ker jim zakon garantiča svobodo. Cerkveni redovi pač ne smejo več šol ustanavljati in voditi, toda mesto njih je zadosti katoliških faškov na razpolago in tudi nekaj bivših, to je zdaj sekulariziranih redovnikov. To seveda loži ni všeč in »svobodomislec« zastopajo stališče, da je boljše, če kod sploh ni nobene šole, kakor pa, da je v rokah katoličanov! Briand se je sicer zadosti trudil, da to »svobodomiselnoc« načelo uveljavlji, toda sodišča so večjidel v teh slučajih odločila po duhu zakona in zato ni mož mogel dalje. Sicer pa je imel Briand zadnje čase hude boje s socialisti, prekučuh in anarhisti, vsled česar mu pač ni kazalo preganjati zmerne elemente.

To priliko so pristaši Comba naborili in 24. februarja poslali v poslanski zbornici v boj Malvyja, ki je Brianda hudo napadel, češ, da se kongregacije nanovo ustanavljajo, nekatere se sploh še niso razdržile in šolstvo je še v rokah klerikalizma. Briand je odgovoril, da je vrlada storila vse, kar je mogla, proti zakonu pa ni mogla storiti ukrepov in je opozoril tudi na določbe najvišjega kasacijskega dvora in sodstva

sploh. Ko je stavil vprašanje, mu li zbornica zaupa, je dobil večino 28 glasov; ker pa je bilo med temi glasovi tudi več konservativnih in je mož hotel vladati le s čisto republičansko večino, je podal demisijo.

Že to dejstvo je silno nenormalno. Če je Briand dobil večino, je to dokaz, da večina zbornice njegovo politiko odobruje, zdaj pa se je zgodilo to čudo, da prevzame vlado radikalna grupa na podlagi 28 glasov, s katerimi je proti Briandu v manjšini ostala!

Radikalci so torej dobili oblast v roke, čeprav so zmerni liberalci s konservativci v večini. Internacionalo svobodomiselnstvo je s to vlado seveda lahko zadovoljno, toda kljub svoji radikalni svobodomiselnosti, kakor videti, ne uživa tudi izven Francije posebnih simpatij, to pa zato, ker so se spravili skupaj možje najdvomljivejše sorte. Da francosko ljudstvo samo na svojo novo vlado veliko ne da, ni treba bogekaj naglašati, saj je ravno ta vlada najsijajnejši dokaz za tiste korumpirane parlamentarne razmere, ki se vsakemu poštenemu Francozu že dolgo tega gabijo.

Oglejmo si nove može!

Predsednik je Monis, senator, človek brez velike veljave, ki je moral krmilo zato prevzeti, ker Combes sam ni priljubljen.

Državni podtajnik za bogočastje je Mailly, tisti, ki je Brianda zaradi njegovega preskromnega antiklerikalizma v zbornici napadel. Kako bo ta šef »bogočastja«, sam strupen in omenjen ateist, nastopil proti kongregacijam, oziroma članom bivših cerkvenih redov, to si pač ni težko predstavljati.

Vreden sodrug temu možu je znani kričač Steeg, kateremu se je poverilo naučno ministrstvo, ker ima ta mož zadosti žalostnega poguma, da prekrši zakon, ubije vsako svobodo pouka ter monopolizira državno ateistično šolo.

Javna dela bo vodil Charles Dumont, agitator radikalne stranke, delavsko ministrstvo pa socialist Boncour, dozdaj precej neznanata kapaciteta. Dumont, kateremu so podrejene tudi železnice, bo vse železničarje, ki so štrajkali in jih je Briand kaznoval, pomilostil.

Katerega so namenili za justico, to se pravi za to, da bo justici vrat zlomil, še ni znano.

Silno nesrečno pa so zbrane tudi osebe, ki imajo opraviti z zunanjimi zadevami, armado in mornarico. Za vojnega ministra so radikalci določili

civilista Berteauxa, človeka, ki ga armada po pravici zaničuje. Berteaux je bil svojčas na borzi za senšala in meštarja, potem pa avanziral za radikalnega govornika in je popolnomu odvisen od one gnusne kreaturre, ki se piše Laferre, tisti Laferre, kateri načeljuje loži in vé jako veliko povedati o umoru kralja Carlosa in postanku sedanje portugalske republike, kakor je nedavno izblebal gospod Magellaes Lima. Laferre je tudi svojčas aranžiral tajno kvalifikacijo glede tistih častnikov, ki hodijo k maši in k obhajilu, vsled česar se je veliko nasprostvo, ki zija v francoski armadi med republičanskimi in konservativnimi častnikami, le še bolj poglobilo. Laferrov prijatelj Berteaux zato pač ne uživa zaupanja armade, ki si že dolgo želi na čelu vojaka strokovnjaka, ne pa advokatov in špekulantov.

Zunanje zadeve so poverili Cruppiju, ki je po poklicu advokat, po političnem prepričanju pa je bil svojčas zmeren, zdaj pa tuli z radikalnimi volkovi, ker mu bolj nese. Na zunanje zadeve se ne razume veliko več kakor zajec na boben, zato je brez dvoma, da bo zunanjo politiko pravzaprav vodil mornariški minister, znani Delcassé.

Prav ta mož vzbuja največ pomislek. Ko je ta sicer zelo zmožni mož v ministrstvu Rouvierovem vodil zunanje zadeve Francije, je svojo domovino naravnost tiščal v vojsko. Bil je pomagač ravnega kralja Edvarda, ki bi bil rad v Evropi v prid Anglije vžgal vojsko in je pošiljal Francoze po konstanj v ogenj. Tretji v tej deteljici je bil bivši ruski minister za zunanje zadeve Izvolskij. Delcassé se je dal tako daleč zapeljati, da je v maroški zadevi napravil očiten afront proti Nemčiji in sta tako Francija kakor Nemčija že roko na meč položili. K sreči so v oddočilni seji ministrskega sveta ostali ministri konflikt preprečili in Delcasséja prisili, da je odstopil. Clemenceau mu je pozneje v zbornici očital, da je on kriv, da je moralna Francija k algeziraški konferenci in »Figaro« ga imenuje zločincu na domovini. Zakaj so radikalci po tem tako nevarnem možu posegli, se nam zdi precej jasno. Radikalci dobro čutijo, da dežela ni za njimi, zato pa so svoj kabinet okrasili z Delcasséjem, kojega ime je tako popularno, ker je rožljal s sabjo proti Nemčiji, ki leži Francozom tako zelo v želodeu. Če pa bo to v korist internacionálnim razmeram, je tako dvomljivo. Sicer Rusija ne sledi več stopinjam gospoda Izvolskega in novi

angleški kralj tudi nima več tistih držnih načrtov kakor njegov oče, toda Delcassé zna vrtati tako daleč, da se zopet kje kaj vname. V interesu svetovnega miru njegovo imenovanje go-točoto ni.

Finance je prevzel Caillaux, ki je svojčas že bil finančni minister in ki ga premožni in meščanski sloji zavoljo dohodninskega davka, ki ga je hotel vpeljati, ne morejo videti.

Družba, kateri je zdaj poverjeno vodstvo Francije, je torej tako čudna. Zato ni nikogar prenenetilo, da se mnogi republičani sami jako skeptično o novi vladi izražajo. Radikalci, ki so pod Combom začeli preganjanje Cerkev, so vzdignili potem na ščit Clemenceaua in Brianda, da nadaljujeta njihovo jakobinsko politiko. Oba sta pa uvidela, da pomeni preganjanje katoliške vere obenem ojačevanje vseh držav in redu sovražnih elementov in sta bila zato prisiljena se saj nekoliko na zmerno stran nagniti. Radikalcem pa, ki bi brez kulturnega boja ničesar ne pomenili, to ni prijalo, zato so zdaj forcirali novo vlado, ki obstaja iz najhujših kričačev in kateri manjka le še par petarderjev in antimilitaristov, da so skupaj pravi in pristni jakobinci. Jasno je, da se začenja za Cerkev nova doba trpljenja. Družba korumpiranih liberalnih advokatov bo skušala s skrajno protiversko politiko zadužiti vednobolj naraščajoče nezadovoljstvo s prostomiselnim režimom v Franciji. Drugo vprašanje je, kako dolgo bo to šlo. Francoski klerus se je v šoli trpljenja izčistil in njegov vpliv na ljudska srca je danes večji kakor je bil za časa konkordata; preganjanja so Cerkev na Francoskem vedno le utrdila. Tako ob veliki revoluciji in direktoriju, tako v poznejših prevratih, tako, ko se je začela tretja republika. Morebiti je ravno še hujše persekcije treba, da se zmerni elementi združijo in napravijo enkrat konec ateistični bandi, ki je danes na krmilu. Znamenj, da se utegne to zgoditi, ni ravno malo.

Cerkev, o kateri so rekli Combi in Briandi, da je docela premagana, ta Cerkev je še danes tako močna in živa, da prizadeva najhujše težave njihovim potomcem. Toda, česar niso mogli dosegiti ne Robespierre, ne Marat, ne sam Napoleon, ne Combes, ne Briand, tega ne bodo dosegli tudi ne gospod Monis in njegov častivredni adlatus za »bogočastje« Malvy!

LISTEK.

Obrekovanje.

P. L. Coloma:
 (Dalje.)

Ze se ni več tresla: trdnih korakov je stopila na vrt in prišla do skritih vrat in ograji, kjer je ob stebru čepela Pačika in nanoč čakala. Ženski ste krenili proti hribu ter se ognili vasi. Pačika je baskovsko začela pripovedovati dolgo zgodbo, ki jo je pogostoma prekinila z burnimi krenjami in prdušenimi vzklikami. Vojvodka jo je zvesto poslušala in s povešeno glavo stopala po poti. Včasih ji je stavila kratko vprašanje v istem jeziku, ki se ga je naučila v otroških letih; tako zahaja običaj plemenitih baskovskih družin, ki s tako hvalevredno skrbjo pazijo, da se priljubi njihovim otrokom ta čudna govorica, problem učenjakov, najtrdnejši branik preprostim običajem one dežele in najlepša hvala plemenitosti Baskov, ki nikdar niso omadeževali svojega jezika s tem, da bi bili dali kaki besedi z nečistem posmem domovinsko pravico.

Noč je bila hladna in jasna; na desni se je širilo morje, česar svetikanje se je včasih v temi zaiskrilo, kakor da vstajajo velikanske kresnice na dvigajočih se valovih. Na desni se je dvigal hrib sv. Barbare in osto odrezal temno modrino nebes, na katerem so se bliščale zvezde s tistim resnim veličastvom, ki nehote prikliče na ustnice besede kraljevskega preroka: Nebesa oznanjujejo dela tvojih rok.

Ženski ste stopili čez vozno cesto in začeli lezti po rebri; držali sta se ozke steze, ki je peljala skozi gozdček jablan. Vojvodka se je opirala na Pačiko in vkljub temu, da je bila pot razrita, je hodila zlahkoma in nobena utrujenost se ji ni poznela. Ko sta prišli čez hrib, na oni strani, ki gleda proti kopnem, je Pačika naenkrat obstala in stegnila roko proti vrhovom Talayamendi in rekla s prdušenim glasom, v katerem se je izražal srd in gnjev:

»Ečeko — andria ... Ava beltzak!«
 »Pojdive! ... Hitro pojdive!«

Res so se razločili ob zvezdnati modrini neba temni obrisi Talayamen-

1) »Gospa!... Črni!« S tem imenom so imenovali po provincah liberalne cete.

dija; ob vznožju, ali morebiti po zelenem gričevju, ki se razpenja od enega hriba do drugega v slikovitem valovanju kakor razburkano zeleno morje, se je videlo več grmad, ki so se svetile tu in tam med kostanji in hrastjem kakor oči fantastičnih pošasti, ki skrite prežijo na plen. To so bili ognji republikanskih čet, ki so jih par dni prej karlisti pognali z vrhov Talayamendi.

Vojvodka je požurila korake in se strahoma ozirala na vse strani, kakor bi se bala, da se pokaže izza vsakega drevesa republikanska predstraža. Pačika je šla za njo; tihom je vzdihovala in dvigala stisnjeno pest, kakor da vzbuja pogled na te ognje v njenem srcu najhujši gnjev.

Čez četr ure jima ustavi pot velik skalnatni sklad, ki se je med gozdnino sestavljal, bila je kmetija Askoeta. Pačika je pomagala vojvodki čez deset velikih skalnatih stopnic, naslonjenih k zidu, in obstali ste gori pred lesenimi vrati; skozi spranje so uhajali redki žarki. Kmetica je nalahko popraskala po vratih in luč je v tem hipu ugasnila. Nato se je odprlo neko okno in od znotraj je vprašal ženski glas zelo tisto:

»Beori alda, ama?...«

»Bay, ni naiz ... Iriki zazu,«²⁾ je odgovorila Pačika.

Zenska od znotraj je varno odklepla ključavnico in snela zapah, in vrata so se natihoma odprla; iz temne odprtine je zavel duh kakor iz hleva in čulo se je momljanje krav, ko žvečijo krmo. Ženski sta tipaje stopili v hlev in vrata so se zaprle za njima kakor začarane; bili sta naenkrat v črni temi. Kmetica je bivala tukaj vsled previdnosti iz strahu pred republikanskimi ogleduh, ki so preplavljali vso pokrajino. A uboga vojvodka je to navdalo z velikim strahom; trepetajo se je z obema rokama oklenila Pačike in je ni izpustila, dokler se ni naenkrat v njenih rokah zasvetila žveplenka in obsijala drugo žensko okoli trideset let; ta ji je pomolila svetlik, ki jo je ravno prej ugasnila. Po stenah je viselo orodje za kmetijo; ob zidu so prežekovali štiri krave na svojih ležiščih, druga od druge ločene s pregrajo. Zadaj so bile stare in strme lesene stopnice, pod stopnicami pa je zagledala vojvodka na kupu prapro i štiri plavolase otročice, ki so gledali kakor mladi tički iz gnezda in upirali

2) »Ali ste Vi, mati?« — »Da, jaz sem, odpri mi!«

Socialni demokrati in novi izdaki za armado.

Danes zvečer imajo socialni demokrati v »Mestnem domu« svoj shod. Kaj bodo govorili, ni težko uganiti. Občinske volitve v mestni zastopljivosti so blizu in treba je svoje papenahajmovce prepričati o strasti škodljivosti vseh meščanskih in narodnih strank. Stavili bi glavo, da bo danes grmelo čez dr. Šusteršiča in našo delegacijo na Dunaju zato, ker se niso ustavili novim izdatkom, ki jih terja vladna za našo armado in vojno mornarico. Za današnjega socialno-demokratskega govornika bo silno lahka naloga, ker je že dr. Karl Renner na zelo brihten način v socialistični reviji »Der Kampf« pokazal, kako se more tako delo opraviti.

Socialni demokratje pravijo, da je prvič neumno, da se Avstrija, ki ima tako malo morja, sploh za mornarico kaj briga in toliko milijonov zanjo žrtvuje, drugič da nas bosta armada in mornarica do srajce slekl in za berače napravili, in sicer zato, ker konkuriramo glede armade in mornarice z drugimi državami. Mi, pravi dr. Renner, ki snemo manj krompirja, ričeta in rži, ki porabimo manj pšenice in tudi manj piva spijemo kakor Nemčija, pa si upamo vojne ladje zidati. Mimogrede bodi omenjeno, da nismo mislili, da bodo socialni demokratje takimi dokazi svoje stališče proti dovoljenju novih ladij branili.

V današnjih razmerah potrebujemo močno armado in mornarico. Veliko boljše je, imeti močno armado, ki sicer stane, ali vendar se zmerom manj kakor izgubljena vojska. Podrta mesta, opustošene dežele, velikanske vojne odškodnine, podrta morska pristanišča, zastaja vsake trgovine in prometa, vse to je veliko hujše, kakor izdatki za armado in mornarico. Vsa naša trgovina bi brez Trsta in dalmatinskih luk popolnoma zastala. Leta 1809. je Napoleon Avstrijo z ustanovitvijo Ilirije popolnoma od morja in morske trgovine odrezal; posledica je bila državni bankerot od leta 1811. In da se socialni demokratje ravno nad našimi послanci tako vsajajo! Kaj pa Anglia, Nemčija, Francoska in Italija, kaj tem državam ne dovoljujejo njih parlamenti potrebščine za armado in mornarico, in sicer veliko več, kakor naš parlament?

Tako pride na vsakega državljanu v Angliji 35-6 K, v Rusiji 10-1 K, v Nemčiji 22-6 K, da Francoska 31-35 K, v Italiji 15-3 K in v Avstriji 9-92 K izdatkov za armado. Torej izdaja Avstrija izmed velevlasti najmanj za armado in mornarico. Zakaj pa socialni demokratje drugih parlamentov ne primejo? Druge države se oborožujejo, gradijo nove bojne ladje, da so v slučaju vojske pripravljene. Avstrija naj bi se pa po socialno-demokratskih mislih borila z krompirjem in socialno-demokratičnim papirjem in pa njihovimi resolucijami. To je dobro, da imajo v Avstriji socialni demokratje malo besede.

O VOJAŠKIH REFORMAH

je govoril dne 4. marca v avstrijski delegaciji vojni minister pl. Schönaih. Naglašal je, da ugovarja mnenju, češ, da ovirajo zahteve armadne uprave kulturne in gospodarske potrebščine, ker odpade na skupne potrebščine le 12 odstotkov na armado, ostali 88 odstotkov pa odpade na druge stvari. Gleda na obrambeno postavo naglaša, da upa, da se predlo-

ži nova brambena postava v kratkem državnemu zboru, ki se bo lahko sam izjavil za dve ali triletno službeno dobo. Vojna uprava pod gotovimi pogoji ne bo nasprotovala, če se izpusti inteligenčna izkušnja. V narodna vprašanja se armada ne bo vmešavala. Gleda na prisiljen dvoboja sodi minister, da se mora dati za razdeljeno čast zadoščenje, ki naj se pa ne da vedno s krvjo, a častnik mora dobiti brezpostojno zadoščenje. Veliko se je že zboljšalo, a popolnoma odpraviti dvoboje ne kaže. Gleda na pritožbe, da ne aktiverajo rezervnih častnikov, izjavlja minister, da ima armada dovolj častnikov in da so morali omejiti tudi število gojencev kadetnih šol, ker pokrije pričakljaj častnikov akademija.

UTRDITEV PANAMA PREKOPOA.

Američanski senat je sklenil, da se nakažeta dva milijona dolarjev za utrditev Panama prekopa.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK OBISKAL CESARJA FRANC JOŽEFA.

Turški prestolonaslednik je izjavil nasproti avstro-ogrskemu poslaniku grofu Pallaviciniju željo obiskati našega cesarja Francu Jožefu I.

FRAMASONI PROTI ŠKOFOM.

Portugalski framasoni, ki zdaj vladajo nesrečno deželo, postavijo pred sodišče škofe, ker niso iznosovali milostnega dovoljenja lože, da smejo izdati pastirski list, ki ga je zato konfiscirala. S sodiščem nastopijo tudi proti drugim katoliškim duhovnikom.

Nagrobní spomenik za † kardinala Jakoba Missia.

je v delu. Izvršuje ga kipar Alojzij Repič, profesor na c. kr. umetno-obrtni šoli v Ljubljani. Kip klečečega kardinala je zasnovan nekoliko nad naravnim velikostjo v visokem reliefu iz krasnega belega tirolskega marmorja. Ko bo delo dovršeno, se bo v Ljubljani razstavilo. Primerno bo treba še urediti grobno kapelo sv. Mihaela na Sv. Gori. Spomenik se bo postavil najkasnejše letos na rožnivensko nedeljo, morda še prej. Stroški so proračunjeni za vse delo nad 10.000 K.

DAROVI ZA SPOMENIK KARDINALA JAKOBA MISSIA,

nabrali pri kn. škof. ordinarijatu v Ljubljani.

Dr. Josip Lesar, častni kanonik, profesor bogoslovja itd. 500 K. — Dr. Anton Bon. Jeglič, knezoškof, 100 K. — Viktor Steska, ravnatelj kn. šk. pisarne, 100 K. — Mons. dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja, 100 K. — Dr. Fančišek Ušeničnik, profesor bogoslovja, 100 K. — Mihail Arko, dekan, 50 K. — Dr. Alfons Levičnik, c. kr. profesor, 50 K. — Janez Nagode, dekan, 50 K. — Janez Zupan, župnik, 40 K. — Janez Mikš, župnik, 30 K. — Kamnik, župni urad, 30 K. — Menges, župni urad, 28 K. — Janez Bizjan, dekan, 25 K. — Besnica, župni urad, 20 K. — Anton Dolinar, župnik v pokolu, 20 K. — Matija Erzar, dekan 20 K. — Vaclav Filser, župnik, 20 K. — Franc Gornik, dekan, 20 K. — Jakob Koritnik, župnik, 20 K. — Lazaristi v Ljubljani 20 K. — Anton Stenovec, župnik, 20 K. — Avgust Šinkovec 20 K. — Gašpar Vilman, župnik 20 K. — Mons. Anton Zupančič, profesor bogoslovja v pokolu, 20 K. — Simon Zužek, župnik, 20 K. — Janez Brenc, župnik, 12 K. — Matej Ahačič, župnik, 10 K. — Jakob Bajec, župnik, 10 K. — Dr. Ferdinand Čekal, stolni kanonik, 10 K. — Franc Dolinar, de-

čudna ter obenem strašna slika se je pokazala očem. Na slamnici, pokriti z rjhu je ležal nepremično mož, česar lica so kazala pravilne poteze in marmornato bledico Apolona Belvederskega; po nogah je bil odet z okrvavljenim vojaško sukno s polkovniškimi našivi in z znamenjem Karla VII. na gumbih in na ovratniku; in ob vnožju je klečala mlada ženska, z roko oprija na žlostno posteljo in obrnjena proti vratom z neizmerno tesnobo v očeh. Bila je skoraj še deklica, lepa in elegatna, in vkljub temu, da obleke ni imela v redu, je vse na nji razdevalo tisto neposnetno nobleso, ki jo vtisne osebi visoko družabno stališče.

Vojvodka je stopila do praga; nobene besede ni mogla izpregovoriti in je stegnila roke pred se. Mlada žena je zavpila, kakor kdor se potaplja in se oklene deske; vrgla se ji je v naročje in klicala:

»Teta! Teta Klara! Vendar ste prišli!«

(Dalej)

kan, 10 K. — Jakob Ferjančič, župnik, 10 K. — Dob, župni urad, 10 K. — Dragatuš, župni urad, 10 K. — Matija Gerzin, župnik, 10 K. — Anton Jamnik, župnik, 10 K. — Tomaž Kajdič, stolni kanonik, 10 K. — Janez Kalan, župnik, 10 K. — Feliks Knižek, župni upravitelj, 10 K. — Nikolaj Križaj, župnik, 10 K. — Franc Kunstelj, dekan, 10 K. — Franc Pavlin, župnik, 10 K. — Jakob Pavlovčič, župnik, 10 K. — Franc Pešec, župnik, 10 K. — Janez Pfajfar, župnik, 10 K. — Josip Regen, župnik, 10 K. — Štefan Rihar, župnik, 10 K. — Ivan Soukup, župnik, 10 K. — Nikolaj Stazinski, župnik, 10 K. — Ivan Šašelj, župnik, 10 K. — Vaclav Vondrašek, župnik, 10 K. — Janez Zubukovec, župnik, 10 K. — Zatičina, samostan, 10 K. — Josip Zelnik, župnik, 10 K. — Simon Zupan, župnik, 10 K. — Žabnica, župni urad, 9 K. — Janez Berlič, župnik, 8 K. — Franc Zbašnik, župnik, 6 K. — Bled, župni urad, 5 K. — Vin. — Simon Ažman, župnik, 5 K. — Dolenjava, župni urad, 5 K. — Ivan Fres sluga, deželnega odbora, 5 K. — Franc Hoenigman, župnik, 5 K. — Franc Hiersche, župnik, 5 K. — Karol Jaklič, župnik, 5 K. — Matija Kastelic, župnik, 5 K. — Janez Kramar, župnik, 5 K. — Sv. Križ nad Jesenicami, župni urad, 5 K. — K. Lenasi, župnik, 5 K. — Janez Mervec, župnik, 5 K. — Ivan Michelčič, župnik, 5 K. — Josip Plantarič, župnik, 5 K. — Franc Rajčevič, župnik, 5 K. — Ivan Škerjanec, župnik, 5 K. — Zagradec, župni urad, 5 K. — Franc Zakrajsk, župnik, 5 K. — Anton Znidaršič, župnik, 5 K. — Anton Jemec, župnik, 4 K. — Mat. Kadunc, župnik, 4 K. — Franc Krek, župnik, 4 K. — Dominik Janež, župnik, 3 K. — Avguštin Čampa, superior frančiškanov na Viču, 3 K. — Josip Knific, župnik, 3 K. — Ivan Dolinar, župnik, 2 K. — Franc Dimnik, župnik, 2 K. — Janez Miklavčič, župnik, 2 K. — Anton Pfajfar, župnik, 2 K. — Josip Podlipnik, župnik, 1 K. — Josip Kartinar, c. kr. gimn. prof. v Celju, 20 K. — Anton Kobi, veleposestnik na Bregu 20 K. — Skupaj 1944 K. 63 vin.

Dnevne novice.

+ Dr. Šusteršič si je seveda privočilo tudi glasilo bankerotne liberalne stranke, ki ga napada zato, ker slovenski zastopniki niso glasovali za češki predlog glede izgonu slovenskih delavcev iz Prusije. Pri tem »Slovenski Narod«, kakor je pri tem listu samoposebi umevno, ne pove, kakšen je bil ta predlog in ne pove, da zanj sploh noben pameten človek ni glasoval. Češkoradikalni predlog je namreč zahteval, naj avstrijska vlada na izgon slovenskih delavcev iz Prusije odgovori z retozijo, to se pravi, naj tudi naša vlada izganja iz avstro-ogrskih dežel, nemške delavce ne oziraže se na zakon. Kaj bi bila posledica? Da bi Prusija na to s še hujšimi retozijami odgovorila, kar bi mi veliko hujše občutili, zakaj delavcev iz rajha je pri nas primeroma jako malo, naših pa sila veliko v rajhu! Dozdaj so Prusi izganjali večinoma Ruse, Poljake in nekaj tudi Čehov, če bi pa mi začeli z retozijami, poženejo sploh vse slovenske delavce in tudi slovenske, ki so jih dozdaj popolnoma pri miru puštili! Retorija je dvoren meč in zato so tudi socialni demokrati in celo češki socialni demokrati Soukup glasovali zoper češkoradikalni predlog in se je sklenil drugačen, ki pravi, naj se naš minister za zunanje zadeve s prusko vlado dogovori, da se stvar pravilno uravna. »Slovenski Narod« naj torej le jezik za zobjni drži, zakaj če nima drugega nič proti dr. Šusteršiču, tudi to ne bo nič izdal.

+ Z Vač. V nedeljo popoldne smo pri ljudskem volivnem shodu poslušali domala dveuren govor dr. Kreka o programu in namenih S. L. S. Vnema za stranko se je silno dvignila in ne bo dolgo več, pa izgube tudi na Vačah liberalci svojo dosedjanje moč. — Ob shodu se je govorilo o tem, da se zdaj v litijskem okraju še splošno sodi, da bodo v občinah volili po starem. Tudi na Vačah je volivni imenik sestavljen še po starem volivnem redu. Opozarjam tukaj, da bi bile take volitve naravnost protizakonite in pričakujemo da bo deželna vlada vendarle izdala glavarstvo navodila, kako naj se vodi občinske volitve po novem zakonu.

+ Shod na Savi. Delavsko politično društvo na Savi pri Jesenicah predložilo je 5. marca shod na Hrušici pri Majčniku. Predsedoval je F. Čebulj. Govoril je g. župnik Skubic o pomenu občinskih volitev. Zavrnit je neumno in lažljivo pisarenje liberalnih listov ter brezvestno početje in gospodarstvo liberalcev. Treba je zato v občini pametnih mož, ki so zmožni pametno go-

spodariti. Volite take in S. L. S. bo z nami. Po župnikovem govoru vneja se daljša debata o raznih koristnih in perečih vprašanjih kot o pošti in šoli na Hrušici in o nameravanem prepotrebni vodovodu.

+ Še enkrat: **Odkrita beseda dr. Rybařu.** Na našo notico »Odkrita beseda dr. Rybařu« odgovorila je »Edinost« po njeni navadi z dolgoveznim člankom, ki pa je tako pisan, da se ne veče bi rada sebe pokazala pošteno svojim čitateljem, ali pa bi rešila dr. Rybařa neprisetne, težke naloge. Na dolgoveznosti »Edinosti« kratek odgovor. Dotična »Slovenčeva« notica pisanja je bila v Trstu in sicer takoj po glasovanju v državnem zboru o laški univerzi, ko je »Edinost« prinašala članke z velikimi napisi: »Slovenska univerza pokopana in v katerih člankih se je čitalo, da so jo pokopali slovenski klerikalci. Tako pisarjenje »Edinosti« utrdilo je v ljudsju prepričanje, da je dr. Šusteršič vsemu kriv. Res daje »Edinost«, ko je bila informirana po dr. Rybařu o položaju, prenehala s takimi napadi, a to je storila takrat, ko je bila naša tozadovna notica že v uredništvu »Slovenca«. S tem pa, da je »Edinost« molčala o klerikalnih grobokopih slovenske univerze, ni še dala zadoščenja našim poslancem in našim stranki in mi vemo, da je misel o »klerikalnih grobokopih« še ostala v tržaškem ljudstvu. Če pa je tudi politično društvo »Edinost« odobrilo postopanje poslancega Rybařa v poslednji fazi italijanskega vsečiliškega vprašanja, s tem še ni bilo dano zadoščenje za krivico, storjeno po glasu političnega društva »Edinosti« dr. Šusteršiču. S tem pa, da »Edinost« jaha na tiskovnem skratku, ki je zakrivil, da je bilo tiskano v »Slovencu«: »je danes »Edinost« poročala«, mesto »je tržaška »Edinost« poročala«, le dokazuje, na kako šibkih nogah stoji. Zato za obstajamo pri naši trditvi, da je »Edinost« veliko krivico storila dr. Šusteršiču in zato vnovič pozivamo dr. Rybařa, da mu da zadoščenje.

+ »Slovenska Matica« je imela včeraj svoj 47. občni zbor. Navzočih je bilo okoli 60 članov. »Hrvatsko Matico« sta zastopala tajnik gospod profesor Bazala in dr. Šenosa, katera je društveni predsednik posebno toplo pozdravil. V imenu »Maticice Hrvatske« je pozdravil zbor profesor Bazala, povdajajoč skupno kulturno delo na pozitivnem temelju. Tajniško poročilo je podal gospod Milan Pugelj. Društvo ima pet časnih članov, 189 ustanovnikov in 3779 letnikov. Posameznosti o delovanju »Slovenske Matice« smo pričeli že med letom, zato ponavljajo teh podrobnosti tu opuščamo. K tajniškemu poročilu je pridal predsednik dr. Ilešič nekaj zanimivih opomb o slovenski beletristiki. »Slovenski Matici« je došlo nekaj prevodov, ki so bili pa vsi odklonjeni, deloma pa še bodo. Ti prevodi ne pridejo v poštev, ker je »Matica« prevajanje sama organizirala in sama določala, kaj je vredno, da se prevede iz svetovne književnosti. Od slovenskih pisateljev je »Matica« dobila letos rokopis, ki radi pisateljevih zahtev ni prišel v poštev in ji je ostal potem samo še en rokopis, ki je obsegal dve tiskani poli, a je bil o kritike soglasno odklonjen. Če je torej letos »Matica« zopet izdala »Pegama in Lambergarja« ni zapostavila novih izvirnih del, ker takih ni bilo. A »Matica« edina ne toži o tej katastrofi v slovenski beletristički: toži »Mohorjeva Družbo«, tožijo uredniki leposlovnih listov. Od julija do decembra ni izšla niti ena slovenska beletristična knjiga. Skrb za socialno in obrambno delo našo mladino zelo odvrača od beletrističnega pisateljevanja in ker ne more živeti, če bi delala samo za lepo knjigo. (Ali od »Maticice« ne odvrača marsikoga še marsikaj drugega? Op. poroč.) Predsednik se je nato pritoževal na malem zanimanju, ki ga imajo člani do »Matičinega« dela, nakar je gospod Dragotin Hribar predlagal resolucijo, s katero se nalaga odboru, da predloži prihodnjemu občnemu zboru nova pravila. Blagajnik g. dr. Fr. Detela je poročal o računih »Slovenske Matice«: dohodki 23.566 K. 36 v., izdatki 14.784 K. 83 vin. Društveno premoženje: 120.191 K. 34 v. »Matica« nima več deficit. Soglasno in z odobravljeno je bil sprejet predlog revizorja g. dež. knjigovodje Pogačnika, da se blagajniku da absolutorij. Za revizorje so bili izvoljeni gg.: vadniški učitelj Krulec, dež. knjigovodja Pogačnik in računski asistent Pavšič. Ob velikih ovacijah je bil na predlog g. profesorja Jos. Westra izvoljen za častnega člena »Slovenske Matice« velezaslužni g. profesor Peter Štefan Grasselli; prof. Ferd. Seidl; dr. Fr. Kos; svetnik Andrej Senekovič; ravnatelj Ivan Šubic; svečnik dr. Fran Lešek.

vanjo svoje svitle oči, pol začuden in pol prestrašeni, kakor sploh otroci, kadar vidijo kaj nepričakovane in skrivnostne.

»Sirote!« je rekla vojvodka in se razjokala nad njimi.

»Sirote!« je ponovila Pačika z glasom kakor od ranjene levine.</p

la; ravnatelj dr. Lovro Požar; kanonik Ivan Sušnik; prof. Aleš Ušenčnik in pesnik Oton Zupančič namesto profesorja Jos. Westra.

+ **Istrski Lahi** imajo slabo vest, ker so njihova nasilja proti hrvaški večini v Istri taka, da je celo že vladu postala nanje pozorna. Delegat Grabmayr je zato Lahe v znani seji avstrijske delegacije, ko se je govorilo o razmerju z Italijo, opomnil, naj se nekoli premagajo in pokažejo več pravčnosti do svojih hrvaških in slovenskih sodeželanov. Lahe je to speklo in njihovi istrski deželniki so s hinavskim glavarjem dr. Riznjem na čelu sestavili izjavo, ki pa je tako polna laži in zavijanja, da najbržeje tudi vlade ne bodo premotili. Sicer pa hrvaški istrski poslanci nanjo v »Slavische Tagblatt« odgovarjajo. Na Dunaju se zdaj nekaj kuha in Lahom je postal nekoliko vroče. Mi smo že precej tega registrirali, kako laška ošabnost v Primorju raste, smo pa že takrat dvomili, če bo to dolgo držalo. Lahi se najbržeje še zdaj zadosti ne zavedajo, da brez pravega kompromisa s Slovani ne bodo shajali.

+ **Shod na Čatežu pri Veliki Loki.** Včeraj se je vršil dobro obiskan volivni shod na Čatežu. Predsedoval je gospod Kotar. Poročal je dr. Lampe o deželnem zboru. Soglasno se je odobrila kandidatura župana Vehovca.

— **Grozna nesreča.** Te dni se je v javni pralnici v Trstu oglasila 28letna Viktorija Vidmar iz Rojana, brezposelna in v blagoslovjenem stanju, da jo sprejmo za delavko. Dne 4. t. m. pa je začela delati in šla na plošnato streho razobešat perilo. Pri tem pa je stopila na steklene plošče, ki služi za razsvetljene notranjih prostorov in nad katero je nekdo pozabil zapreti želesno rešeto. Steklo se je razbilo, revica pa je obvisela v plošči, ki jo je grozovito porazala, tako da je kmalu nato v bolniči vsled izgube krvi izdihnila.

— **O g. Milanu Žnidaršiču** niso resnične govorce, da bi bil pobegnil. Neverjetnost teh vesti smo že v »Slovencu« omenili. G. Milan Žnidaršič se je vrnil s potovanja v Matenjo vas.

— **Otročje truplo v spovednici.** Kako smo poročali, so v kapelici Immaculatae v Gorici našli truplo novorjenčka. Policia se trudi, da bi dobila zločinsko mater. Doslej je bilo to brez uspeha. Po raznih okolnostih soditi, zločinska mati pripada boljšim slojem. Že parkrat se je policiji zdelo, da je bila na sledu, a vedno nič. Občinstvo je nujno naprošeno, naj vse tozadevne sumnje javi goriški policiji. — Obdukcija trupla otrokovega je pokazala, da je otrok prišel na svet živ, celo močan in krepak. Znakov sile pa ni opaziti na telesu. Najbrže je bil otrok takoj, ko je prišel na svet, zavit v krila, spravljen in zaprt v škatlico, pri čemur se je najbrže zadušil. Ta slučaj vzbuja po Gorici splošno senzacijo.

— **Nesreča ali zločin.** Danes zjutraj so v Vižmarjih pred podom Jakoba Kregar našli mrtvega 22letnega domačega mladeniča Ivana Baštola. Znaki na glavi kažejo, da je bil udarjen; ali se je pobil sam, ko se je vozil s kolesom ali se je zgodil zločin, bo dognala preiskava. Pomilovanja je vredna njegova mati - vdova, ki je edinega sina pred kratkim oprostila od vojakov zato, da ji pomaga, a sedaj je mrtev.

— **Predavanja.** Včeraj je v Dravljah v »Kat. izobraž. društvu« predaval g. F. Leggart o živinoreji in o skribi za hlev; v Št. Vidu pa je pri občinem zboru Kmetijskega društva predaval g. profesor Pengov o porabi električne v kmetijstvu.

— **Aprobirana šolska knjiga.** C. kr. ministrstvo za bogočastje in uk je odobrilo z dne 10. svečana 1911, št. 4065, slovensko učno knjigo »Kemija in mineralogija« za IV. razred gimnazij in realnih gimnazij, ki jo je spisal dr. Vladimir Herle, c. kr. profesor v Kranju.

— **Trdrovatni samomorilec.** Vrat si je prerezel včeraj ob 7. uri zjutraj posestnik Janez Bonča v Sp. Pirničah št. 7. Ko mu je žena izpulila iz roke nož, je pograbil za vilice in se že njimi sunil v prsa. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico in je upanje, da bo okrevl, ker poškodbe niso nevarne. Zakaj je hotel izvršiti samoumor, ni znano.

— **Čast domači umetnosti!** Tvrda M. Tušek, Ljubljana, Sv. Petra nasip izradila je za župno crkvu v Voloskom, tako da je krasno umetno izradjena okna iz katedralnog bojadisanog stakla. Preporučam ovu domaču tvrdku. Njezini proizvodi mogu se mjeriti sa protzodom svake njemačke tvrdke. U cijenama je takodjer gosp. Tušek umjeten. Izradjuje umetno sa finim ukonom i računa sa stilom in ornamentikom crkve. — Uprava župne crkve Sv.

Ane, Volosko, dne 20. februarja 1911. S. Defar, župnik.

— **Umrli je** v Clevelandu v Ameriki Franc Zele, tako delaven slovenski organizator.

— **Vprašanje na c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani.** Ali je znano c. kr. okrajnemu glavarstvu, da se je vršil v Bizoviku dne 12. februarja pod imenom ustanovni občni zbor pevskega društva »Zvezda« politični shod, ki sta ga imela g. Adolf Ribnikar in Lauter?

Književnost.

— **Ant. Kržič: Osmero blagrov ali nauk o srečnem življenju.** Cena 2 K vezan izvod, 1 K 60 vin. broširan. Prodaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Čitateljem, ki si žele koristinoga in hkrati zabavnega berila, toplo priporočamo imenovan knjigo. — O tej veleni knjigi piše »Duhovni Pastir«: »V najimenitnejših slovstvenih delih vseh narodov odgovarjajo pesniki na vprašanje, kje se more dobiti prava sreča. Dante nas v svojem pesniškem umotvoru »Divina Commedia« pelje v pekel, vice in v nebesa, pa v teh skrivnostnih svetovih se odsvita le človeško življenje v svoji zmoti in spačenosti, v skesanosti in poboljšanju in nравstveni popolnosti. In za tako popolnost naj se trudi človeštvo, da bo srečno. — Goethe se je koncu svojega »Fausta« povspel v nebesa, — rekel bi, — v katoliška nebesa; tu je iskal, ker ga sveti ni osrečil, tudi sebi sreče, toda pogojev za tako srečo, izpreobrnjenia in pokore, ni poznal. Tudi Prešeren je pisal svoj »Krst pri Savici« v prepričanju,

»Da srečen je le ta, kdor z Bogomilo Up sreče onstran groba v prsih hrani.«

Nemirno hrepenenje naše duše po sreči, h kateri so hoteli imenovani pesniki pokazati pot, je iz Boga, je od Kristusa. On sam nam je pa na gori Osmero blagrov dal temeljna pravila krščanske nравnosti in popolnosti, ki vodita k sreči, k Bogu. Ta pravila nравnosti in popolnosti nam opisuje pisatelj Kržič v svoji knjigi, ne sicer v pesniški obliki, kakor prej navedeni pisatelji, pač pa v onem poljudnem, gladkem in prikljivjem jeziku, ki je lasten vsem Kržičevim spisom in ki je pripomogel njegovim slovstvenim delom do tolkega uspeha. — Pravila nравnosti in popolnosti so obsežena v osmerih Gospodovih blagrib. Pri vsem blagru našteva pisatelj tudi to, kar je blagru nasproti, različne strasti, različne rane človeške družbe, a ne našteva jih samo, temuč daje zanje tudi uspešnega leka. Pri tem se ozira zlasti na razne sedanje razmere človeške družbe, kaže na mnoge slučaje, v katerih svet misli najti srečo, pa jo le zapravi. — Že povodom prve izdaje (leta 1887.) je kritika poudarjala, da se je delo pisatelju izredno posrečilo. Kako krasna so poglavja o sreči nedolžnosti, o neizkaljenem miru, ki ga uživa bogoljuben kristjan, o sreči, ki jo dosežemo z vdanostjo v voljo božjo! Kako poučne so zopet razprave o delu, o strasteh sploh, o temperamentih itd.

Po svoji vsebini je prof. Kržičeva knjiga »Osmero blagrov« zanesljiv kažipot k sreči, po svoji obliki — po lepem jeziku in zanimivi izpeljavi — pa tako prikupno delo, da bo našlo toliko prijateljev, kolikor čitateljev. — Duhovnik, ki se trudi za razširjanje te knjige, pripomore do prave sreče posameznikom, kakor tudi družinam in ljudstvu sploh. A. S.

— **Dr. E. Volčič.** »Nekateri slovenski pravnički izrazi.« Ponatis iz »Slovenskega Pravnika«. Cena 40 vin. — Navedeni strokovnjaki v ti razpravi spremno zavračajo nekatere napäčne terminje, na primer obravnava, ugovor itd. ter priporoča prave, na primer razprava, vgovor itd., to pa posebno radi uporabe strokovnih izrazov v novem prevodu občnega državljanškega zakonika, ki ima iziti v tem letu in pa zaradi enotne pravniške terminologije na slovenskem jugu. Razprava je tako zanimiva, kakor je lahko misliti o uredniku treh obširnih zbornikov: Civilnopravni zakoni, Zemljiškoknjižni zakoni in Zakoni o nespor nem sodstvu. Knjižica se dobiva po knjigarnah tudi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Glasba.

— **Za praznik sv. Jožefa priporočamo cerkvenim pevskim zborom:** Pogačnik Ivan, Missa in hon. S. Joseph i za četveroglasni mešani zbor in orgle. Partitura 1 K 60 vin., glasovi po 40 vin. Ta maša je bila, ko je izšla, od priznanega kritika prav laskavo ocenjena in priporočena vsem našim cerkvenim pevskim zborom. Ker je zložena v čast sv. Jožefa in homo praznik

tega svetnika kmalu obhajali, priporočamo še posebej to lepo, prav lahko in vseskozi dostojno skladbo.

— **Dr. Anton Chlondovski, Sancte Joseph Invocatio za soli, mešan zbor in orgle.** Partitura 60 vin., glasovi po 10 vin. Zelo lep vložek po recitiranem ofertoriu, ne samo za praznik sv. Jožefa, ampak tudi za praznik drugih svetnikov in svetnic, če se namesto sancte Joseph podloži ime svetnika ali svetnice, katerega god se obhaja. — V tem slučaju naj se pri svetnicah popravi stavek »protecto noster« na »protectrix nostra«. — Obskladbi je dobiti v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

— **Ij S. I. delavskega tečaja.** Prvi se je pripeljal na tečaj v soboto popoldne udeleženec tečaja Zajec iz Skal na Štajerskem. Včeraj so prihajali udeleženci celi dan v Ljubljano. Dopoldne že so bili v Ljubljani udeleženci s Koroskega, Primorskega in seveda tudi s Kranjskega. Po shodu Slovenskega katoliškega delavskega društva so si udeleženci in udeleženke še pred kosilom ogledali notranji del Ljubljane, dela pri Gruberjevem prekopu. Kosilo je bilo skupno v Ljubljanski kuhinji in so bili udeleženci in udeleženke zelo prijazno postreženi. Po kosilu so si udeleženci in udeleženke pod vodstvom državnega poslanca Gostinčarja ogledali ostalo Ljubljano. Nato so se podali v Rokodelski dom, kjer je bil njima na čast prirejen pozdravni večer. Večer je otvoril izvrstno izvežbani pevski zbor Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ki je bil burno aklamiran. Načelnik J. S. Z., dež. odbornik dr. Iv. Zajec, je v vznesenem govoru pozdravil udeležence I. delavskega tečaja. J. S. Z. je organizacija, ki se je v kratkem času svojega obstoja že vdomačila po celi Sloveniji in tudi že v Dalmaciji. Želi tečaju obilno uspeha. (Burno pritrjevanje in ploskanje. — Govorniku čestitajo.) Po krasnem govoru načelnika J. S. Z., dež. odbornika dr. Ivana Zajca, so pa dobro predstavljeni dr. Krekovo igro »Tri sestre« igralci in igralke K. s. izobraž. društva Selomoste. Veliko igralno rutino je zopet pokazala Anica, izboren tip samice, ki končno le dobi moža, ko sta se pred njo že omožili njeni sestri. Majda, priprosta delavka, bi lahko, seveda izšolana, nastopila po sodbi strokovnjakov na vsekem odru. Tudi ostale igralke so vestno storile svojo dolžnost. Med moškimi igralci je prav dobro igral Orel, slab je pa bil organist, ker ni znal vloge. — Občinstvo je bilo s prednašanjem zadovoljno in je zelo ploskalo priljubljenim igralkam in igralcem K. s. izobraž. društva Selomoste. — Danes dopoldne se je pričela šola: I. delavski tečaj, potrebnost. Naša slovenska krščansko socialna delavska organizacija je tako stopila v krog tistih delavskih organizacij mogočnih narodov, katerih delavske organizacije so samoobsebi umiljivo močnejše, kakor naše, ki prirejajo večtedenske delavske tečaje. Nam ne gre zdaj že zato, da izobrazujemo delavske tajnike, to pride, ko se J. S. Z. še bolj okrepi in še bolj razširi, kakor se je že. Gre marveč zato, da dobimo spredne agitatorje in agitatorice, oddornike in odbornice naših delavskih organizacij, ki bodo širili in širile idejo moderne Jugoslovanske Strok. Zvezne med Jugoslovani. S tega stališča naj se po dobrohotnosti deželnega odbora vojvodine Kranjske po J. S. Z. prirejeni I. delavski tečaj presoja. Danes zjutraj je bila v kapelici Alojzije Ščedra sveta maša za udeležence. Takoj po sv. maši je pa ob 8. uri 10 minut očvoril posl. dr. Janez Krek šolo. Pozdravil je udeležence in udeleženke v imenu S. K. S. Z. in naglašal, da se bo naša dežela vedno bolj industrializirala. Zato moramo že zdaj gledati na to, da še bolj ojačimo in izpopolnimo našo delavsko organizacijo. Tečaj nima namena, da izurja rekrut, marveč če ne častnikov, pa vsaj podčastnike. Po tem kratkem uvodu je takoj pričel s svojim predmetom: Delavstvo in velika industrija.

— **Ij Včerajšnji shod »Slovenskega katoliškega delavskega društva«** je bil včeraj v »Ljudskem Domu« prav dobro obiskan. Poročala sta državni poslanec Jožef Gostinčar in profesor Dermastia. Prisrčno in navdušeno so bili pozdravljeni na shodu navzoči udeleženci in udeleženke I. delavskega tečaja osobito zastopniki in zastopnice obmejnih Slovencev. Poslanec Gostinčar je pojavilno poročal o delavskem občinskem programu. Profesor Dermastia je govoril z ozirom na ljubljanske občinske volitve. Govora priobčimo. V imenu krščansko-socialnih železničarjev je po-

zdravil zbor tovariš Koleša. Društveni predsednik je pozval zborovalce, naj pristopajo S. K. S. Z. kakor tudi polnoletni delavci »Slovenskemu katoliškemu delavskemu društvu«. S. K. S. Z. je uvedela ob torkih in ob petkih v tajništvu S. K. S. Z. pravovarstvene večere, pri katerih sodelujejo gg.: dr. Lovro Pogačnik, Anton Svetek in dr. Ferd. Tomažič. Ob torkih in petkih dobi vsak član S. K. S. Z. brezplačno pojasnila v vsaki pravni stvari. Kdor ima kako sodniško, bodisi kazensko ali civilno zadevo, nadalje če imaš opravka s politično oblastjo, če ne dobiš po bolniški ali nezgodni zavarovalnici, kar ti gre, pridi v torek ali v petek med 7. in 8. uro zvečer v tajništvu S. K. S. Z. »Ljudski Dom«, I. nadstropje. Ob petkih dobi od 7. do 8. ure tudi v tajništvu S. K. S. Z. njeni člani in članice vsak pojasnilo v vseh davčnih zadevah: torej pridobinški, dohodninski, užitninski, hišni, zemljišni in kakor se že nazivajo vsi darovi davčne oblasti. Ob petkih dobi tudi vsak član vsa pojasnila glede na carinske zadeve. Želeti je da se tega člani in članice S. K. S. Z. pridno poslužujejo. Nadalje pa nameščava S. K. S. Z. uvesti tudi večere, o katerih dobi člani pojasnila v vseh stvareh, ki se tičejo železniških tarifov. Z uvedbo pravnih večerov je uvedla S. K. S. Z. nekaj, kar je bilo že dolgo potrebno. Vsak naš somišljenik in vsak naša somišljenica naj s to novo prepotrebno uvedbo seznaniti vse naši ljudi.

— **Ij Urnik I. delavskega tečaja.** Opaziramo, da je danes zvečer od 8. do 10. ure diskusija v »Ljudskem Domu«. Pristopni dovoljen samo udeležencem tečaja, marveč vsem našim somišljenikom in somišljenicam. Jutri, torek 7. marca, se vrši I. delavski tečaj takole: Dopoldne: Od 8. do 9. ure: Dr. Fran Derganc: Socialna higijena. Od 9. do 11. ure poslanec Josip Gostinčar: Socialno zavarovanje. Od 11. do 12. ure deželni odbornik dr. Evgen Lampič: Osnovni temelj delavskega združevanja. Popoldne: Od 2. do 3. ure: Stolnik Luka Smolnikar: Delavec v društvu. Od 3. do 5. ure: Ogled Katoliške tiskarne. Od 5. do 6. ure: Dr. Ferdinand Tomažič: Bolniško in nezgodno zavarovanje. Zvečer: Ob pol osmih ur v »Ljudskem Domu« predavanje »Slovene, kršč. soc. zvezze. Predava urednik Izidor Cankar.

— **Ij Vse obsodbe vredno.** Pod tem naslovom se je v »Jutru« brala naslednja notica: Vse obsodbe vredno. Včeraj je zadeba na ljubljanskem trgu kaže vpkopenega železničarja Andreja Zajca. Nekateri ljudje so šli hitro v Šenteklavško cerkev po duhovnika, da bi dejali nesrečneža v poslednje olje. Tam je bilo več kanonikov, ki so se pa vsi izgovorjali, da ni slučajno nobenega kaplana tam. Tako torej, kanonik je previsok gospod, da bi se ukvarjal s takimi rečmi, ki so samo za kaplane! Končno je prišel nek duhovnik, ali Zajc je bil že mrtev. — Resnici na ljubo izjavljamo naslednje: Ni res, da je bilo več kanonikov takrat v cerkvi, res pa je da je edini kanonik in stolni župnik običen za sveto mašo stal v žagradu ter hotel ravnikar pristopil k oltarju po prejetem sporočilu pa, da ni nobenega kaplana doma, takoj odložil mašniško obleko ter hitel na lice mesta kjer je nesrečnežu podelil sveto odvezenje in zakrament svetega poslednjega olja, ker ni bil popolnoma prepričan o njegovih smrti. To je resnica, poročilo »Jutrova« pa vse obsodbe vredno.

— **Ij Za smeh in kratek čas.** Včeraj dopoldne je bil liberalen shod pri »K

glede občinskega gospodarstva. Program liberalcev pa je program zdrave pameti. (Oho!) Liberalci bodo storili vedno to, kar zahteva od njih praktična pamet. (To so pokazali pri »Glavnem posojilnici.) Nato se je Tavčar obregnil tudi v zadnjem pastirskem listu ljubljanskega škofa, češ, da je škof postal kolporter slovenskih klerikalnih listov. Obregnal se je tudi v bolnega dr. Žitnika, kar je tako kavalirsko. O delovanju liberalne stranke v bodočem občinskem svetu je povedal, da se mora zgraditi vse tisto, kar še ni začeto in kar še ni izvršeno. Glavno pa je, da se razmerje med Ljubljano in deželnim zastopstvom korenito izpremeni. (Tako je — zato je pa treba, da pridejo v občinski zastop možje, do katerih bo imelo deželno zastopstvo res pravo zaupanje.) Končno je omenil govornik, da bo vedno pravil, kričal, trolbil in trobental, da se naj omenjeno razmerje spremeni. Če pa dr. Zajca zaraditega trobentanja ušesa bole, je to znamenje, da stvar koristi Ljubljani. S. L. S. ne zna ceniti vrednost denarja; kar igra se z milijoni. Klerikalci hočejo vse reformirat, dočim so prej liberalci obrnili vsak vinar dva ali trikrat, predno so ga izdali. (!) Dr. Zajcu je tudi vse za nič, kar je v Ljubljani: vodovod, plin, elektrika itd. Ali naj se sedaj vse novo napravi in staro opusti? Kakor kaže, bodo hoteli klerikalci vse novo napraviti, ako pridejo v občinski svet. Zato pa naj ostanejo Ljubljanci v liberalni stranki ter naj bodo prepričani, da bodo rešili veliko denarja (kot pri »Glavnem«) in tudi belo Ljubljano. — Nato je še Korene nekako postokal, nakar se je ta »sjajni« shod končal. — V gostilno k »Amerikanec« se je včeraj potrudil na »shod« dr. Triller. Udeležencev je bilo do 60, med temi nekaj nevolivcev, nekaj naših, nekaj pa okoličanov, ki navadno tja zahajajo. Shod se je začel ob 10 ur 20 min., končal pa ob 11. ur 15 min. Predsedoval je shodu uradnik mestne zastavljalnice. Dr. Triller je gonil staro pesem, da bi »klerikalci« radi izpraznili popolnoma mestne blagajne, — povedati pa seve ni hotel resnično: kako sušo je zapustila pri deželi za seboj propadla liberalna večina in kako so liberalci praznili blagajne »Glavne posojilnice. Dr. Triller se je kot advokat bavil s »Slovenčevimi« pravdami, zaletaval se tudi v Štefeta in se pritoževal, da so liberalci na svoje osebnosti dobili v Ljudskem domu krepak odgovor. Hribar naj se dr. Trillerju zahvali, če bo sedaj z ozirom na Trillerjeve osebnosti odgovor — še krepkejši. Ošabnost izvestne gospode se mora primerno karirati. Dr. Triller je postavil krono svojim napadom s tem, da je o S. L. S. rekel, da ta stranka ni vredna, da bi se nanjo pljunilo. Na to žalitev bo dobil odgovor v dež. zboru od poslancev S. L. S., ki so poklicani v to, da branijo čast svoje stranke! Dr. Triller naj se na obračun le pripravi! Če bi vprašal dr. Triller liberalne zadružnike »Glavne posojilnice«, bi mu nekaj drugega povedali pa pristavili, da jim s takimi surovostmi ni prav nič pomagano. Govoril je na tem shodu tudi bivši paznik prisilne delavnice Ljubič, ki je govoril neresnico, da je bil radi »Jutra« odpuščen. Res pa je, da so tega možakarja naši somišljeniki dvakrat izprosili, da ni bil odpuščen, da pa pri ponovnih nerdenostih njegovega odpusta ni bilo mogoče preprečiti, je samoobsebi umevno. Ta možakar je bil pri včerajšnjem nastopu tako resen, da je pravil, da imajo sluge mestnega magistrata bolje kot pa pazniki prisilne delavnice. Menda je misil ta mož na Zancka. Nato je pekovski mojster Molè imel pet minut trajajoč govor, s katerim je napadal »klerikalce«. — Se manjši je bil včeraj liberalni shod pri Raku na Trnovskem pristanišču. Navzočih je bilo 39 oseb. Ko je vstopil Verčič, so ga nahrulili: »Zakaj jih nisi več pripeljal?« Verčič: »Ja, če bi jim dal za pet štefanov šnopsa, bi že prišli.« Ves »shod« je trajal dobre pol ure ter so liberalne modrosti z obljuhami in grozotami o »klerikalci« razispavali dr. Novak, inženir Endlicher, neki delavec Bizjak in uslužbenec tovarne Smole, ki je svojo pamet posebno pokazal s svojimi zaslugami pri razpustu veteranskega društva. Posebno se je na tem shodu »postavil« užitniški uslužbenec Rebolj, ki je farbal »zborovalce«, da »klerikalci« od užitniških uslužbencov ne bodo dobili nobenega glasu češ, »da ne bodo trolili v Lampetov rog«, v isti sapi pa je ne-

kemu svojemu kolegu klical »fej«, češ, da je postal »zagrijen klerikalec«. — Hudo žalosten je bil včeraj profesor Reisner. Zakaj? Ves dogodek se je vršil takole: Včeraj popoldne so sklicali liberalci shod pri Dolinškovi in mami na Mesarski cesti. Predsedoval mu je instalater Babnik. Udeležilo se ga je pa kakih 60 »volivev«. Prvi je govoril prof. Reisner, ki je povedal, da se je silno razveselil, ko je zagledal »polno sobo« zborovalcev, obenem pa se je zelo razčalostil, ko je videl med njimi tudi poročevalca »Slovenca«, ki nikdar ne poroča o tem, kar se je res godilo. (Klici: Ven ž njim!) Zato je apeliral na »Slovenčevega« poročevalca ter na njegovo moško čast, naj poroča resnico. (Mi jo vedno!) Po njegovih besedah je cestni zakon velikanska nesreča za Ljubljano, kajti vsaka cesta pelje iz Ljubljane, v Ljubljano pa nobena. (!) Tako n. pr. vodi cesta iz Višnje gore v Novo mesto, iz Zaloge v Celje, iz Kamnika na kamniške planine, iz Šiške v škofove zavode, tudi okoli Ljubljane pelje cesta, a v Ljubljano nobena. In tako je šlo naprej. Prof. Reisner se je moral seve obregniti tudi v okoličanske kmete, o katerih je dejal: Sedaj pa imajo volivno pravico številni okoličanski kmetje, ki ne puste v Ljubljani nič in še kruh prinesejo s seboj, kadar gredo jest v gostilno kako župo. (Ali je res, gg. trgovci?) Za Reisnerjem je govoril »Narodov« urednik R. Pustoslemšek, ki je povedal večinoma to, kar je v »Narodu« že napisal. Najnovejše je to, da so poloma »Glavne posojilnice« krvivi v prvi vrsti klerikalci s svojo agrarno politiko. S takimi modrijani se res ni treba mnogo baviti. Ti liberalni shodi in to napenjanje liberalcev so nam za smehe in krake čas, maloštevilnim navzočim pa za veliko žalost.

Ij **Argentinsko meso v Ljubljani**. Včeraj je došla v Ljubljano druga pošiljatev argentinskega mesa ter se bo otaljeno prodajalo bržkone že prihodnji četrtek. Prodajali ga bodo mesarji: Anton Slovša, Terezija Kunej in Katařina Žan na stojnicah poleg Mahrove hiše, kakor tudi Franc Anžič na Starem trgu št. 13, Julij Klemenc v Solškem drevoredu št. 2, Anton Lovše na Tržaški cesti št. 2 in Anton Putrich na Starem trgu št. 21. Cene argentinskemu mesu bodo iste kot pri prvi pošiljatvi, namreč zadnje meso 1 K 40 v, sprednje pa 1 K 20 v. Kdaj se bo začelo prodajati, se bo še javno naznanilo.

Ij **Jubilej Antona Verovška**. Za 25-letnico dela na polju domača gledališke umetnosti, so Antonu Verovšku pravili hudo konkurenco. V predvečer so napravili benefico subretki, včeraj popoldne gledališko predstavo in na večer njegovega jubileja koncert »Slov. Filharmonije« na korist njenega penzijskega fonda. Tako drugod, kjer so večji, ne postopajo ob jubileju mož, na katerih je slonel in še sloni razvoj gledališke umetnosti. Tudi se taki jubileji ne praznujejo koncem sezone in kdor je zakrivil, da je jubilej Antona Verovška se moral umakniti na konec sezone, kjer v lepem popoldnevu vse hiti iz mesta, je pokazal malo čuta in malo srca. Tembolj pa je včeraj pokazalo občinstvo da čuti za Antona Verovška. Kljub najlepšemu dnevu in kljub vsej vse obsodbe vredni konkurenči, je včeraj zvečer bilo gledališče natlačeno do zadnjega kota. To je lepo zadoščenje Antonu Verovšku. Občinstvo je jubilanta sprejelo z burnimi aplavzi, obuslo ga z venci, osobje slovenske drame pa mu je čestitalo ob odprtih scen. Igro »Pri belem konjičku« je oživil jubilant, najboljši od ostalega osobja pa je bil inteligentni g. Skrbinšek, ki je starega filologa igral fino premišljeno. Ves večer je gledališče odmevalo klicev: Živio Verovšek! Da: Živio Verovšek! Ostani z veste slovenski domači dramatični umetnosti, da jo povzdignemo in ji razvijemo lepo, sigurnejšo bodočnost.

Ij **Umrila** sta umirovljeni železniški strojvodja g. Jožef Oroszy, stanujoč v Rožni dolini in gdč. Terezina Andolšek, stanujoča v Križevniški ulici št. 4.

Ij **Sinček Veharja** iz Rožne doline se počuti v bolnici bolje ter je vedno večje upanje, da bo okreval.

Ij **Cepljene koz** Z ozirom na slučaj koz v predilnici, se bo pričenši s torkom, 7. t. m. vršilo vsak delavnik v veliki dvorani »Mestnega Doma« brezplačno cepljene in sicer od 8. do 9. ure zjutraj za ženske in otroke, od 3. do 4. ure popoldne pa za moške. K cepljenu

se vabijo vsi oni otroci in odrasli, ki še niso cepljeni ali so brezuspešno cepljeni, dalje oni, pri katerih je od zadnjega cepljenja preteklo že več kakor 7 let.

Ij **Ljudsko štetje**. Po novem ljudskem štetju imajo ljubljanske župnije: stolna 3445, Šentjakobska 5677, Šentpetterska 13.413, trnovska 6014 in frančiškanska 10.112 duš. Napredovalo so vse druge, najmočnejše Šentpeterska; nadzadovala je le stolna.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Barbara Appel, zasebnica, 53 let; Josip Štrukelj, delavčev sin, 1 leto; Ivana Hren, hči čevljarskega pomočnika, 1 in pol leta; Ivan Lavrenčič, hišnik, 58 let; Luka Gradišar, posestnik, 61 let; Vincencij Genussi, delavec, 78 let; Terezija Knific, delavka, 62 let; Marija Bogataj, zasebnica, 77 let.

Ij **Na cesti onemogla**. Poroča se nam, da dotična ženska, ki je dne 26. minulega meseca obležala na Poljanskem nasipu in pozneje v bolnišnici umrla, ni identična z 50letno Uršuljo Berlon iz Bohinjske Bistrike.

Ako še niste, pošljite naročnino!

ŽELEZNICA OB LEDENEM MORJU.

Ruski ministrski svet je sklenil, da vse stori, za zgradbo železnice ob obrežju Ledenega morja zahodno od »Nove zemlje« do Oba.

Telefonska in brzjavna poročila.

VELIKI KATOLIŠKI SHOD ZOPER LOS VON ROM.

Dunaj, 6. marca. Včeraj se je tu vršil od katoliške ljudske zveze sklicani katoliški shod, katerega se je udeležilo na tisoče ljudstva. Shod je imel namen zavzetih odločno stališč zoper hujskovalno delovanje protestantovskih pastorjev v Avstriji in obsoditi protiverško in protiavstrijsko Los von Rom gibanje. Govorila sta župan dr. Neumayer in nadškop - koadjutor dr. Nagl. Nato se je predlagala resolucija: Mnogo tisoč katoliških mož, zbranih na katoliškem zborovanju na Dunaju, najodločneje obsoja malopridno Los von Rom agitacijo in vidi v njej največjo nevarnost za verski mir v deželi in za blagor države ter pozivlja vse ljudstvo, da se postavi za katoliščanstvo in za avstrijsko misel in zavrne ničvredne agitatorje - hujškega Los von Roma. Resolucija se je z nepopisnim navdušenjem soglasno sprejela. — Liberalci in Vsenemci se penijo jeze.

NOVI BRAMBENI ZAKON.

Dunaj, 6. marca. V tukajšnjih političnih krogih se trdi, da bo vlada novi brambeni zakon, ki vsebuje zlasti 2-letno vojaško prezenčno službo in reformo vojaškega kazenskega reda, že po Veliki Noči tako avstrijskemu karor ogarskemu parlamentu predložila. Vlada želi, da bi oba parlamenta zakon obenem rešila, da bi bil še pred velikimi počitnicami gotov. Zdaj se izdeluje obširno motivno poročilo.

ALPSKA AGRARNA BANKA.

Dunaj, 6. marca. Tukaj se namerica na inicijativi krščansko-socialnih poslancev ustanoviti alpska agrarna banka, ki naj bi bila centrala zadružništva alpskih dežela, pospeševala povzidigo kmetijstva v industrialnem in komercialnem oziru ter izrabljanje alpskih vodnih sil kakor tudi razdolženje kmetiškega stanu.

DELAWSKA POSTAVODAJA.

Dunaj, 6. marca. Trgovinsko ministrstvo je izdelalo zakon glede ureditve delavskih razmer in delovne pogodbe tistih delavcev, črevljarske in krojaške obrti, ki delajo po naročilu za velike podjetnike na domu. Zakon predlaga paritetično sestavljene komisije, ki naj odločajo o delavskih mezdih in delovnih razmerah.

SKUPNA MINISTRSKA KONFERENCA.

Budimpešta, 6. marca. Tukaj se je vršila konferenca skupnih ministrov v zadevi novega brambnega zakona.

ŠKOF MARSHALL OBOLE.

Dunaj, 6. marca. Škof Marshall je nenadoma precej opasno obolel.

NESREČA NA ŽELEZNIŠKI PROGI MED PRESERJEM IN BREZOVICO.

Brezovica, 6. marca. Danes dopolne, ko je peljal tovorni vlak št. 987

proti Trstu, je železniški čuvaj pozabil, da ima prti tudi brzovlak iz Trsta in je odprl pregrafo. Neki kmetovalec iz onotevšega kraja je šel z upreženim vozom čez progo, v hipu pa pridrبرا brzovlak iz Trsta in povozil obo vola. Vola sta bila takoj mrtva. Sreča je bila za kmeta, da ni bil tudi on na vozlu, sicer bi bil tudi on gotovo mrtev. Vola sta bila vredna 1400 K.

ZOPET VELIKA AVTOMOBILSKA NESREČA V TRSTU.

Trst, 6. marca. V nedeljo zvečer se je zaletel avtomobil gospoda Dreherja, pivovarnarja, v zid lastne tovarne, ko se je vračal v garažo. Pri tem se je šotor Ivan Kobal, doma iz Planine na Kranjskem, star 28 let, oženjen, oče treh otrok, tako pobil, da je kmalu nato v bolnišnici izdihnil. Njegov mama Jožef Scapecia je bil opasno ranjen.

UBOGA ZJEDINJENA ITALIJAI

Pariz, 6. marca. Zdaj se za gotovo javlja, da tudi predsednik francoske republike Fallières letos Rima ne obiše in je Kvirišal o tem že obveščen.

VELIK POŽAR.

Minneapolis, 6. marca. Tu je velik požar uničil trgovski del mesta in na pravil nad en milijon dolarjev škode.

LAKOTA NA KITAJSKEM.

Šangaj, 6. marca. V nekaterih provincijah kitajske države vlada grozna lakota. Državna pomoč ne zadostuje. Ljudstvo se izseljuje na jug. Več tisoč se jih je pojavilo že pred Sangajem.

NESREČNE ŽENSKE HLAČE.

Dunaj, 6. marca. Tukaj se je včeraj vprvič pojavila na cesti ženska, modistovska uslužbenka, v hlačah. Sledilo je na stotine radovednečev in zlasti elegantni gospodje so se začeli iz ženske norčevati ter jo obispali s takimi opazkami, da je morala zbežati v neko prodajalnico za rože. Od tu je morala poklicati avtomobil, da se je v njem domov odpeljala.

Budimpešta, 6. marca. Tudi tu sta se včeraj dve modistovski uslužbenki na Andrassyjevi cesti pokazali v hlačah. Nabralo se je na stotine ljudstva, ki je burno protestiralo proti tej nespodobnosti in ženski zmerjalo. Morala sta zbežati v neko vežo, toda ljudje so hoteli za njima, da ni portir zaprl vrat in ženski obvaroval dejanskega napada. Nekateri so klicali, naj se ne sramnicama obleka s telesa strga.

Poslano.

Z ozirom na notico v »Jutru« z dne 4. t. m.: »Kaplana Fröhicha za konska šala« primorana sva resnici na ljubo stvar pojasnit, kakršna je bila. — Ne v nedeljo po veselici, marveč ponedeljek, dne 27. svečana t. l. zvečer bil je kaplan gospod Fröhlich v moji, Franc Hrastarjevi gostilni v Šmihelu. Sedel je v boljši gostilniški sobi, ne pa v spalnici, kjer se ne nahaja nikakva postelja, v družbi moje soproge in se razgovarjal z njo resne in šaljive stvari. — Res sem skozi okno od zunaj pogledoval v dotično sobo in tudi slučajno mimogrečo sošed Franc Burger je z mano vred videl skozi okno, da sta sedela kaplan gosp. Fröhlich in moja žena vsak na svojem stolu ter da se ni ničesar godilo, kar ne bi smela vsaka dostojna družba videti. To dejstvo potrjujem tudi jaz, Franc Burger, s svojim lastnoročnim podpisom. — Slednji izjavljava še oba, da je vse, kar se je o tej stvari pisalo v listu »Jutru«, izmišljeno in škodljena laž.

Šmihel pri Novem mestu, dne 5. marca 1911.

Franc Hrastar Franc Burger.

Ime:

R. Miklauc

L